

3. Про аудиторську діяльність [Електронний ресурс] : закон України від 22 квітня 1993 р. № 3125-ХІІ. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/laws/show/3125-12 – Законодавство України.
4. Сахарцева І. І. Теоретико-методологічні аспекти формування програм аудиту : монографія / І. І. Сахарцева. — К. : Кондор, 2005. — 374 с.
5. Усач Б.Ф. Аудит за міжнародними стандартами. – К.: Знання, 2005. – 247 с.
6. Шеремет А. Д. Аудит : учеб. / А. Д. Шеремет, В. П. Суйц. — [2-е изд., доп. и перераб.]. — М. :

АННОТАЦИЯ

ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ АУДИТА ОПЕРАЦИОННЫХ ДОХОДОВ И РАСХОДОВ НА ПРЕДПРИЯТИИ

В современных условиях хозяйствования контроль становится важным фактором, который может сбалансировать и защитить интересы государства, населения и субъектов хозяйствования. Интересы государства защищает налоговая служба, осуществляя налоговые проверки субъектов хозяйствования, а интересы предприятия остаются незащищенными. Таким образом, возникает необходимость привлечения независимого лица, не заинтересованного в результатах проверки. Таким лицом на сегодня выступает только аудитор. Недостаточное теоретическое обоснование теории аудита и аудиторских услуг и несовершенство нормативно-правовой базы для его регулирования приводит к снижению эффективности деятельности субъектов аудита, в частности в части учета доходов и расходов.

Авторами статьи обобщены и развиты цели, задачи аудита доходов и расходов на предприятии.

Ключевые слова: *доходы, расходы, аудиторская проверка.*

SUMMARY

FEATURES OF AUDIT OF OPERATING INCOME AND EXPENSES FOR THE ENTERPRISE

In the modern business the control is an important factor that can balance and protect the interests of the state, population and economic entities. The Tax Service protects interests of the State, carrying out tax audits of business entities and the interests of businesses remain unprotected. Thus, there is a need to involve an independent person who is not interested in the results of verification. That person today stands only auditor. Insufficient theoretical justification theory of audit and audit services and the imperfection of the legal framework for its regulation reduces the efficiency of the audit activity, in particular in terms of income and expenditure.

The goals, objectives audit of income and expenses in the company have been generalized and developed by the authors in the article.

Keywords: *income, expenses, audit.*

УДК 657

ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУВАННЯ ТА УТРИМАННЯ ІЗ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

ГОЛОВАЧКО В.М., ЖИТКО М.В.

Мукачівського державного університету

В статті розкрито поняття заробітної плати, розглянуто облік податку на доходи фізичних осіб та порядок здійснення нарахувань і утримань із заробітної плати працівників згідно з нововведеннями, які вступили в дію з 1 січня 2016 р. Детально з використанням умовних прикладів висвітлено порядок здійснення нарахувань і утримань із заробітної плати та суми лікарняних виплат. Розглянуто зміни, які внесені до порядку нарахування військового збору, а також окремі аспекти податкового обліку, що стосуються документального оформлення та термінів сплати податку на доходи фізичних осіб і єдиного соціального внеску із заробітної плати працівників.

Ключові слова: *нарахування на фонд оплати праці, податок на доходи фізичних осіб підприємців, військовий збір, бухгалтерський облік нарахування та утримання.*

Постановка проблеми. Реформаційні та трансформаційні процеси, що відбуваються нині в економіці України, торкаються всіх сфер фінансової системи, особливо сфери податкових відносин. Нині податкова система розвивається особливо динамічно, що відмічають як вітчизняні, так і міжнародні експерти. У цих умовах адекватно сучасним реаліям повинна розвиватися і система податкового обліку підприємств, головною задачею якої є забезпечення інформацією зовнішніх та внутрішніх користувачів, своєчасне і повне перерахування належних до сплати сум податків до відповідних бюджетів. Тому, проблеми правильної організації податкового обліку податку з доходів фізичних осіб, а також дослідження порядку здійснення нарахувань і утримань єдиного внеску, військового збору за новими правилами є надзвичайно актуальними.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у дослідження питань особливостей утримання податку на доходи фізичних осіб зробили такі вчені-економісти, як: Є.С. Гордієнко, Т.М. Демченко, О.І. Коблянська, В.Ф. Максимова, В.М. Мельник, Л.О. Омелянович, О.В. Покатаєва, К.І. Швабій та ін. Питанням дослідження організації і обліку розрахунків за єдиним соціальним внеском присвячені праці таких учених: Т.В. Мокієнко, Г.В. Блакита, Л.П. Шевчук, І.С. Пізняк та ін. Але у зв'язку з останніми законодавчими змінами, необхідним є подальше дослідження цих питань.

Метою статті є висвітлення особливостей та порядку здійснення нарахувань і утримань із заробітної плати за новими правилами. Цілі даної статті передбачають виконання таких завдань: розглянути облік податку на доходи фізичних осіб та порядок здійснення нарахувань і утримань із заробітної плати працівників згідно з нововведеннями, детально на прикладах розглянути порядок здійснення нарахувань і утримань із заробітної плати та суми лікарняних виплат, проаналізувати зміни, які внесені до порядку нарахування військового збору, приділити увагу термінам сплати податку на доходи фізичних осіб і єдиного соціального внеску із заробітної плати працівників.

Виклад основного матеріалу дослідження. Постійні зміни в оподаткуванні вимагають від облікової служби підприємства певного коригування організації податкового обліку і організація обліку податку на доходи фізичних осіб не є виключенням. Податок на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО) є одним з основних бюджетоутворюючих податків і його фіскальну ефективність важко переоцінити. Безпосереднім платником ПДФО є фізичні особи, а податковим агентом виступає підприємство, установа, в якій платники податку отримують доходи від своєї професійної діяльності.

Податок з доходів фізичних осіб (далі по тексту ПДФО) відіграє важливу роль у формуванні державного бюджету та безпосередньо стосується кожного члена суспільства. Він є загальнодержавним, встановлюється Верховною Радою України та справляється на всій території країни. Звідси випливає, що будь-яке реформування в сфері законодавства, яке регулює прибуткове оподаткування громадян, має особливе значення [6, с. 48].

Проблема оподаткування доходів населення є однією з фундаментальних проблем оподаткування. Це зумовлено різними причинами. Одна з основних полягає у тому, що доходи фізичних осіб є стабільним та великим об'єктом оподаткування. Якщо враховувати ефекти перекладення податкового навантаження, то саме фізичні особи є носіями податків [9, с. 50].

В Україні з 2004 року вже діяла прогресивна шкала ПДФО (яка складала від 10% до 40%), проте вона була змінена на єдину ставку в розмірі 13% (з 2007 р. - 15 %, з

2011 р. - 15%, 17%, з 2016 р. – 18%), при цьому одним з основних аргументів на користь переходу до єдиної ставки була необхідність детінізації зарплат [7].

Для цілей дослідження ми будемо розглядати механізм оподаткування доходів фізичних осіб – платників ПДФО у вигляді заробітної плати. У ст. 1 Закону України «Про оплату праці» № 108/95-ВР від 24.03.1995 р. зазначено, що заробітна плата - це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу. Згідно з пп. 14.1.48 Податкового кодексу заробітна плата це основна та додаткова заробітна плата, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, які виплачуються платнику податку у зв'язку з відносинами трудового найму [1].

Відрахування до фондів соціального страхування працівників здійснюється на підставі Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464-VI (далі – Закон № 2464-VI), визначає правові та організаційні засади забезпечення збору та обліку єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, умови та порядок його нарахування і сплати [3].

Дослідження організації податкового обліку ПДФО, нарахувань та утримань єдиного внеску, неможливе без дотримання законодавства з питань оплати праці. Заробітна плата в Україні нараховується відповідно до норм Закону України «Про оплату праці» № 108/95 –ВР від 24.03.1995 р. зі змінами та доповненнями (далі – Закон № 108/95) та регламентується Кодексом Законів про працю. Також 20 травня 2015 року розглянуто доопрацьований проект Трудового кодексу України (реєстр. № 1658 від 20.05.2015 р.), внесений народними депутатами України Гройсманом В.Б., Денісовою Л.Л., Папієвим М.М., Кубівим С.І. Проект нового Трудового кодексу України визначає основні засади і механізми реалізації передбачених Конституцією України трудових прав і гарантій працівників, створення належних умов праці та забезпечення захисту інтересів працівників і роботодавців в умовах ринкової економіки. Комплексний підхід до вирішення соціально-трудова питань, кодифікація і уніфікація законодавчих актів з питань праці та інкорпорація їх норм до проекту і є характерною особливістю законопроекту.

До фонду оплати праці входить основна та додаткова заробітна плата, заохочувальні та компенсаційні виплати, матеріальна допомога. Згідно ст. 24 Закону № 108/95 та ст. 115 Кодексу Законів про Працю заробітна плата працівникам повинна виплачуватись не рідше двох разів на місяць. Строки виплати встановлюються колективним договором або наказом роботодавця (при відсутності договору). Проміжок часу між датами розрахунків з працівниками не може перевищувати 16 днів [2, 4, 5].

Розмір авансу (заробітної плати за першу половину місяця) оговорується колективним договором, але не може бути меншим, ніж оплата за фактично відпрацьований до дня виплати час. Крім того, повний розрахунок з працівником повинен відбутися не пізніше ніж через сім днів після закінчення розрахункового періоду. Наприклад, зарплата за лютий має бути сплачена не пізніше сьомого березня. В разі, якщо термін виплати заробітної плати припадає на вихідний день, то виплата проводиться напередодні. Роботодавець несе відповідальність за своєчасне перерахування до відповідних органів утримань та нарахувань на заробітну плату. Розглянемо, які ж податки та збори потрібно сплачувати в 2016 році із доходу у вигляді заробітної плати.

На фонд оплати праці нараховується єдиний соціальний внесок, розмір якого залежав від класу професійного ризику підприємства та складав від 36,76 % до 49,7%. Для бюджетних організацій була встановлена ставка ЄСВ в розмірі 36,3 %, для

працюючих за цивільно-правовими договорами – 34,7 %, на зарплату інвалідів нараховується 8,41 %. Крім того, на допомогу за період непрацездатності та по вагітності та пологах нараховувалась ставка ЄСВ 33,2 %. Проте прикінцевими положеннями до кодексу вносяться зміни до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо скасування утримання ЄСВ з найманих працівників та зниження ставки нарахування ЄСВ для підприємств з 41% (у середньому, залежно від класу ризику) до 22% та підвищення максимальної величини бази нарахування єдиного внеску з 17 до 25 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, або до 34 450 грн. Це суттєво знизило податкове навантаження на роботодавців.

З нарахованої заробітної плати найманого працівника до бюджету утримуються:

- податок на доходи фізичних осіб в розмірі 18 %
- військовий збір – 1,5 %.

До 2016 року був також єдиний соціальний внесок у розмірі 3,6% та 2% від нарахованих сум лікарняних.

Отже, різниця між нарахованою та отриманою заробітною платою складає майже 19,5 %. Розглянемо приклад розрахунку нарахувань і утримань за першу половину місяця [5].

Приклад 1 Розрахунок заробітної плати за першу половину місяця

На підприємстві встановлено наступні строки виплати заробітної плати:

- 17 числа аванс за першу половину місяця;
- 2 числа наступного місяця – остаточний розрахунок.

Згідно колективного договору аванс працівникам виплачується за фактично відпрацьований час. Відповідно графіку роботи, встановленому на підприємстві, в березні 2015 року 21 робочий день. Зарплата за першу половину місяця нараховується за 11 робочих днів з 01 березня по 17 березня.

Посадовий оклад Степаненко М.К. дорівнює 2300 грн. Розмір нарахованого авансу буде складати: 2300 грн : 21 день * 11 днів = 1204,76 грн. Зазвичай, сума авансу округлюється до цілих. Отже, з суми 1205 грн. потрібно утримати:

Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО): 1205,00 * 18 % = 216,90 грн;

При цьому в бухгалтерському обліку будуть відображатися такі проведення :

Дт 661 Кт 6411

Військовий збір: 1205 грн * 1,5 % = 18,08 грн.

Нарахування військового збору буде відображатись так:

Дт 661 Кт 642

Належить до виплати: 1205 – 216,90 – 18,08 = 970,02 грн.

Виплата працівнику заробітної плати через каси в бухгалтерському обліку відобразатиметься:

Дт 661 Кт 301

Виплата працівнику заробітної плати через банк в бухгалтерському обліку відобразатиметься:

Дт 661 Кт 301

Крім того, роботодавець на суму заробітної плати повинен нарахувати єдиний соціальний внесок. У підприємства ставка ЄСВ складає 22% згідно змін до Податкового кодексу, роботодавець повинен сплатити: 1205 грн. * 22 % = 265,10 грн [1-5].

Нарахування єдиного соціального внеску відображається в бухгалтерському обліку так:

Дт 92 Кт 651

Перерахування податків та зборів за першу половину місяця

По строку 17 березня роботодавець повинен подати до банківських установ платіжні доручення на перерахування:

ЄСВ (22 %) – 265,10 грн;

ПДФО – 216,90 грн;

військовий збір – 18,08 грн.

ЄСВ згідно діючого законодавства потрібно сплатити до 20 числа наступного місяця, який настає за розрахунковим, але згідно ст. 24 Закону № 2464-VI для того, щоб мати можливість виплатити заробітну плату без сплати внесків потрібно надати в банківську установу довідку про відсутність заборгованості з платежів, видані відповідними органами. Отже, на практиці при виплаті зарплати за першу половину місяця сплачуються усі нараховані та утримані внески.

Для розрахунку заробітної плати за другу половину місяця, щоб уникнути недоїмки по платежах, яка може виникнути внаслідок округлення, рекомендується проводити нарахування заробітної плати та розрахунок внесків за повний місяць, а при проведенні остаточного розрахунку – враховувати сплачені при виплаті авансу суми (див. приклад 2).

Приклад 2 Розрахунок заробітної плати за другу половину місяця [5]

Розглянемо, як нарахувати заробітну плату за другу половину місяця Степаненко М.К. із попереднього прикладу. В березні працівник відпрацював 21 день та йому було нараховано 2300 грн. за посадовим окладом та індексацію в розмірі 170,52 грн. База для нарахування податків – 2470,52 грн.

Роботодавець повинен нарахувати ЄСВ: $2470,52 \text{ грн} * 22 \% = 543,51 \text{ грн}$;

та провести утримання з заробітної плати працівника:

ПДФО $2470,52 * 18 \% = 444,69 \text{ грн}$;

військовий збір $2470,52 \text{ грн} * 1,5 \% = 37,06 \text{ грн}$.

Перерахування податків та зборів за другу половину місяця

Працівнику потрібно виплатити різницю між нарахованою сумою (за виключенням податків) та сумою виплаченого авансу:

$2470,52 \text{ грн} - 444,69 \text{ грн} - 37,06 \text{ грн} - 970,02 \text{ грн} = 1018,75 \text{ грн}$.

Податки також розраховуються як різниця між нарахованими та сплаченими зборами. Отже, по строку сплати заробітної плати роботодавець повинен сплатити:

ЄСВ (22 %): $543,51 \text{ грн} - 265,10 \text{ грн} = 278,41 \text{ грн}$;

ПДФО: $444,69 \text{ грн} - 216,90 \text{ грн} = 227,79 \text{ грн}$;

Військовий збір – $37,06 \text{ грн} - 18,08 \text{ грн} = 18,98 \text{ грн}$.

Зупинимося детальніше на особливостях кожного з податків.

З 01.01.2016 року внесені зміни до окремих статей Закону № 2464-VI. Так, зокрема зміни торкнулися нарахування єдиного внеску на фонд оплати праці. Відтепер нарахування повинно проводитися окремо на зарплату кожного працівника (ст. 7 Закону № 2464-VI). Крім того, згідно ст. 8 Закону № 2464-VI сума ЄСВ повинна бути не меншою ніж мінімальний внесок. Тобто, якщо застрахованій особі виплачується заробітна плата в розмірі меншому, ніж мінімальна, то ЄСВ нараховується на суму мінімальної заробітної плати, яка встановлена на цей період. Отже, бази для утримання та нарахування внесків можуть різнитися. Ця норма не стосується осіб, які працюють за сумісництвом. Слід зазначити, що на 2015 рік Законом України «Про державний бюджет України» №80-VIII від 28.12.2014 р. передбачено розмір мінімальної заробітної плати з 1 січня – 1218 грн., та з 1 грудня – 1378 грн, а з 01 травня 2016 – 1450 грн [3, 5].

Приклад розрахунку ЄСВ з зарплати, що менша за мінімальну (у періоді була відпустка без збереження зарплати) [5]

Іванову П.С. встановлено посадовий оклад у розмірі 1300 грн. В лютому 2015 року працівник 7 робочих днів знаходився у відпустці без збереження зарплати. За місяць йому було нараховано 845 грн.

Оскільки сума нарахованої зарплати менше ніж мінімальна, то слід нарахувати ЄСВ у сумі: $1218 \text{ грн} * 22 \% = 269,96 \text{ грн}$.

Приклад розрахунку ЄСВ з зарплати, що менша за мінімальну (у періоді були лікарняні)

Савченко М.П. працює в бюджетній установі з посадовим окладом 1600 грн. Страховий стаж працівниці – менше п'яти років. Весь січень жінка знаходилася на лікарняному. В зв'язку з тим, що вона має право на оплату лише 60 % допомоги, за січень жінці було нараховано 960 грн.

Роботодавець повинен заплатити ЄСВ в розмірі: $1218 \text{ грн} * 22\%$ В той же час з працівника nebude утримано $960 \text{ грн} * 2 \% = 19,20 \text{ грн}$.

Також за новим законодавством передбачені певні особливості застосування податкової соціальної пільги. Статтю 169 Податкового Кодексу передбачено перелік осіб, яки мають право на зменшення бази для утримання податку на доходи фізичних осіб.

На 2016 рік податкова соціальна пільга (далі – ПСП) встановлена у таких розмірах:

1. ПСП 100% – 689 грн. Вона розраховується як сума, що дорівнює 50% прожиткового мінімуму, встановленого на 1 січня звітного року ($1378 \text{ грн} * 50\%$)

2. ПСП 150% загальної. Вона надається платнику податку, який є:

- є самотньою матір'ю або самотнім батьком (опікуном, піклувальником) – у розрахунку на кожну дитину віком до 18 років;

- утримує дитину інваліда – у розрахунку на кожну дитину віком до 18 років;

- має троє чи більше дітей віком до 18 років – у розрахунку на кожну таку дитину;

- є вдівцем або вдовою;

- є особою, віднесеною законом до 1 або 2 категорій осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, включаючи осіб, нагороджених Грамотами Президії Верховної Ради УРСР у зв'язку з їхньою участю у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи:

- є учнем, студентом, аспірантом, ординатором, ад'юнктом;

- є інвалідом I або II груп, у тому числі з дитинства;

- є особою, якій присуджено довічну стипендію як громадянину, що зазнав переслідувань за правозахисну діяльність, включаючи журналістів.

Отже, податкова соціальна пільга з 01.01. 2014 р., що дорівнює 150%, становить 1033,50 грн. ($689 \text{ грн} * 150\%$).

3. ПСП 150% загальної. Вона надається платнику податку, який є:

- особою, що є Героєм України, Героєм Радянського Союзу, Героєм Соціалістичної праці або повним кавалером ордена Слави чи ордена Трудової Слави;

- учасником бойових дій під час Другої світової війни або особою, яка у той час працювала в тилу, на яких поширюється дія Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту";

Таким чином, податкова соціальна пільга, що дорівнює 200%, з 01.01. 2016 р. становить 1378 грн. ($689 \text{ грн} * 200\%$).

У разі, якщо платник податку має право на застосування податкової соціальної пільги з двох і більше підстав, податкова соціальна пільга застосовується одна, що має найбільший розмір.

Податкова соціальна пільга може застосовуватися до доходу працівника у вигляді заробітної плати чи прирівняних до неї виплат, якщо розмір доходу не перевищує прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого на 01 січня звітного податкового року, помноженого на 1,4 та округленого до найближчих 10 гривень. Тобто, максимальний розмір доходу, при оподаткуванні якого може бути застосована податкова соціальна пільга у 2016 році = $1378 \times 1,4 \approx 1930$ грн.

Приклад розрахунку заробітної плати з податковою соціальною пільгою

Сергієнко Ю.А. в лютому 2015 р. було нараховано 1520 грн. Працівниця надала роботодавцю заяву про застосування податкової соціальної пільги. Базою для оподаткування буде:

1520 грн – 689 грн (податкова пільга) = 831,00 грн,
а розмір податку на доходи фізичних осіб буде дорівнювати:
 $831,00 \text{ грн} \times 18 \% = 149,58 \text{ грн}$.

У 2015 році було продовжено дію введеного в серпні 2014 р. військового збору. Застраховані особи тепер будуть платити додаткові 1,5 % не до певної дати, а до прийняття Верховною Радою рішення про закінчення реформування збройних сил України. Перелік доходів, які підлягають оподаткуванню військовим збором, надано в статті 163 Податкового Кодексу. При нарахуванні зарплати оподатковуються ті ж виплати, що й для ПДФО.

Розглянемо терміни сплати ПДФО та єдиного внеску за новим законодавством. Утримання та нарахування на заробітну плату повинні перераховуватися в строк сплати заробітної плати. Якщо заробітна плата не виплачена своєчасно, то ПДФО та військовий збір мають бути сплачені протягом 30 днів за останнім днем місяця, коли виникла заборгованість (ст. 168.1.5 ПКУ). Кінцевий термін сплати єдиного соціального внеску – 20 число наступного за розрахунковим місяця. Незалежно від того, виплачена заробітна плата чи ні – ЄСВ потрібно заплатити обов'язково. З 01.01.2015 р. штрафні санкції за несвоєчасне перерахування ЄСВ збільшені до 20 % (п. 11 ст. 25 Закону №2464-VI) [1, 3, 5].

Для обліку утримань і виплати заробітної плати використовується така кореспонденція рахунків(таблиця 1):

Таблиця 1

Кореспонденція рахунків по нарахуванню та утриманню із заробітної плати

Зміст господарської операції	Д-т	К-т	Сума
Нарахована заробітна плата Степаненко М.К.	93	661	2470,52
Утриманий із заробітної плати податок на доходи фізичних осіб	661	6411	444,69
Утримані із заробітної плати військовий збір	661	642	37,06
Нараховано єдиний соціальний внесок, 22%	93	651	543,51
Перераховано податок на доходи фізичних осіб	6411	311	444,69
Перераховано військовий збір	642	311	37,06
Сплачено єдиний соціальний внесок 22 %	651	311	543,51
Виплачена заробітна плата Степаненко М.К. на картку	661	311	1988,77

Підставою для нарахування заробітної плати є таблиць обліку робочого часу. Розрахунок заробітної плати оформлюється відповідною відомістю нарахувань та утримань, де по кожному працівнику окремо наводиться перелік доходів за видами нарахувань та перелік утримань за видами податків, та зазначається сума до виплати робітнику. Заробітна плата може виплачуватися через банк на картки співробітників та через касу. В обох випадках складається платіжна відомість, але при отриманні коштів через касу відомість повинна бути встановленого зразку. При необхідності заробітна плата може бути видана з каси за видатковими ордерами.

Висновки. Внесені у новому звітному (податковому) році нововведення суттєво вплинули на розрахунок суми ПДФО та нарахувань і утримань із заробітної плати для бухгалтерської служби підприємства, що обов'язково має бути враховано в організації податкового обліку ПДФО. Розглянуті нюанси оподаткування та приклади обчислення сум ПДФО, єдиного соціального внеску та військового збору мають на меті роз'яснення та аналіз основних аспектів оподаткування доходів фізичних осіб. Згідно з внесеними змінами зросла відповідальність за своєчасне перерахування сум єдиного соціального внеску, що позитивно позначиться на його адмініструванні. Суттєвим моментом є зниження єдиного соціального внеску для роботодавців, так зі ставки 40% знижено на 22% для всіх платників, крім роботодавців що нараховують заробітну плату інвалідам, в той же час збільшення ставки податку на доходи фізичних осіб з 15% до 22% негативно вплинула на працівників підприємств. Це ще раз доводить на недосконалу систему оподаткування нашої держави.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бондаренко О. Розрахунок нарахувань та утримань із заробітної плати в 2015 році [Електронний ресурс] / О. Бондаренко // Веб-портал «Бухгалтер.com». – Режим доступу: <http://byhgalter.com/rozrachunok-naraxuvan-ta-utriman-iz-zarobitno%D1%97-plati-v-2015-roci>
2. Кодекс законів про працю України у редакції Закону України № 357/96-ВР від 10.09.96 р. із змінами і доповненнями, внесеними Законами України № 1703-IV від 11 травня 2004 р., ОВУ, 2004р. №22, ст. 1483.
3. Мокієнко Т.В. особливості нарахування та утримання єдиного соціального внеску / Т.В. Мокієнко // Наук. праці ПДАА. Сер. Екон. науки. – 2011. – Вип. 3, Т.2. – С. 204-207.
4. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-17 (Редакція від 14.05.2015, підстава Закон від 21.04.2015 № 344-VIII): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>
6. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%807>. Омелянович Л.О. Податкове регулювання доходів фізичних осіб [Електронний ресурс] / Л.О. Омелянович, Є.С. Гордієнко // Scientific research and their practical application. modern state and ways of development. –1-12 October 2013. – Режим доступу: <http://www.sworld.com.ua/index.php/ru/conference/the-content-of-conferences/archives-of-individual-conferences/oct-2013>
7. Швабій К.І. Пріоритети реформування податку на доходи фізичних осіб в сучасних умовах / К.І. Швабій // Збірник наукових праць Ірпінської фінансово-юридичної академії (економіка, право). – 2013. – Вип. 2. – С. 50-54.

АННОТАЦІЯ

ОСОБЕННОСТИ НАЧИСЛЕНИЯ И УДЕРЖАНИЯ ИЗ ЗАРАБОТНОЙ ПЛАТЫ

В статье раскрыто понятие заработной платы, рассмотрен учет налога на прибыль физических лиц и порядок осуществления начислений и удержаний из заработной платы работников в соответствии с нововведениями, которые вступили в действие с 1 января 2016. Подробно с использованием условных примеров отражен порядок осуществления начислений и удержаний с заработной платы и суммы больничных выплат. Рассмотрены изменения, внесенные в порядок начисления военного сбора, а также отдельные аспекты налогового учета, касающиеся

документального оформлення и сроков уплаты налога на прибыль физических лиц и единого социального взноса с заработной платы работников.

Ключевые слова: начисления на фонд оплаты труда, налог на доходы физических лиц предпринимателей, военный сбор, бухгалтерский учет начисления и удержания.

SUMMARY

FEATURES OF ACCRUAL AND DEDUCTION FROM WAGES

In the article the concept of wage has been defined the accounting tax on personal income and procedure of accruals and deductions from employee salaries in accordance with the innovations, which came into force on 1 January 2016 has been considered. In detail with usage conventional examples it has been highlighted the procedure of accrual and deduction from wages and the amount of sickness payment. The changes made to the calculation procedure of collection of military and certain aspects of tax accounting related documentation and terms of payment of tax on personal income and single social contribution on wages of employees have been considered.

Keywords: accrual of payroll, tax on personal income entrepreneurs, military duty, accounting accrual and deduction.

УДК 658.15

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ФЕЄР О. В., ДОРОШЕВИЧ Л. С.

Мукачівський державний університет

В умовах глобалізації та постійної конкурентної боротьби, важливим питанням для кожного підприємства є забезпечення його ефективної діяльності. Це є досить складно, оскільки підприємство як відкрита система, постійно перебуває під впливом чинників як внутрішнього, так і зовнішнього середовища.

Метою статті є розглянути та узагальнити теоретичні основи ефективності функціонування підприємств. У статті використовувались такі методи наукового дослідження: комплексний і системний підходи, методи аналізу і узагальнення.

Теоретичну і методологічну основу наукового пошуку складають праці вітчизняних та закордонних вчених з питань ефективності діяльності підприємства.

Встановлено, що ефективність - комплексна, багатогранна категорія, яку можна характеризувати як певну властивість підприємства, яка пов'язана із забезпеченням процесу формування цілей відповідно до умов середовища функціонування та їх досягнення соціально обумовленими засобами при встановленому співвідношенню доходів та витрат. На основі проведеного дослідження виділено основні ознаки ефективності діяльності підприємства: дієвість, економічність, якість, результативність, прибутковість, якість трудового життя, впровадження нововведень. Розглянуто типову класифікацію ефективності діяльності підприємства. Згруповано чинники внутрішнього і зовнішнього середовища, які впливають на ефективність функціонування підприємства.

Наукова новизна дослідження полягає у доповненні визначення поняття ефективність діяльності підприємства - комплексна економічна категорія, яка характеризує можливість досягнення позитивного результату (ефекту) в ринкових умовах господарювання, іншими словами ця категорія відображає рівень використання ресурсного потенціалу підприємства щодо досягнення поставленої мети. Оскільки ефективність діяльності підприємства є багатограним і дискусійним явищем, актуальним є проведення подальшого дослідження з даної проблематики.

Ключові слова: ефективність, ефект, підприємство, ефективність діяльності підприємства, ознаки ефективності діяльності підприємства, класифікація ефективності діяльності підприємства.